

Intervju med Ada Einmo Jürgensen 3. mai 2010 på Sydsamisk Teater i Mosjøen

- 00:00:40 Født i Harstad 15. juni 1951. Barndom og skolegang i Mosjøen. Kom til dans via turn, men har ikke vært danser selv. Elisabeth Frick holdt kurs i Mosjøen og oppmuntret Ada til å starte ballettskole der: "Klart du kan". Om å kjempe for å få drive med dans mot foreldrenes ønske, gjemte treningstøyet i skogen. Opptrådte på torsdagscabaret i byen.
- 00:04:15 Startet Adas dansestudio (1982-1997), tok selv klasser hos egne pedagoger. Startet Nordnorsk Ballettforum, (Forum for nordnorske Dansekunstnere). Formidling av dans ble viktigste virke. Pedagoger til studioet kom fra England, Jane Audley, 1983-1986, Kathrine Barnes, (Sheila, Jane, Natalie, Claire), alle med klassisk teknisk bakgrunn hentet fra Royal Academy of Dancing, RAD.
- 00:08:30 Om å lage dans for barn, selvlært. Om utenlandsopphold, 1-2 uker hver sommer på Contemporary School of Dance, London, og Danse de Maré (?), Paris. Om forbilder som Jorunn Kirkenær, Elisabeth Frick, Jiří Kylián og Rudolf Nureyev.
- 00:11:25 Om oppstarten av Mosjøen Danseteater med senioren fra Adas dansestudio. Reiste på turné med danseteateret. Lagde "Huldrenatt" (1985), "Trollfjell" (1987), "Kaleidoskop" (1990), "Solverv" (1992). Om hvordan skolen ble mottatt, "bedre manns barn". Forestillinger for voksne og barn skapt rundt historier fra nærmiljø, myter og eventyr. Om forestillingenes tematikk og handling hentet fra forholdene i Nord-Norge. Samarbeid med Karl Erik Harr.
- 00:19:35 Om "Feskarbonden og andre kvinnfolk" basert på bok av samme tittel, på Høgskolen i Bodø ved Ann-Karin Bodøgaard. Fikk ikke penger til å turnere. Om skepsis mot forestillinger som stilnet etter premiere, søknad om etableringslån og kassakreditt med kort frist, men langsom tilvenning og aksept av Adas dansestudio og danseteateret.
- 00:22:25 Om rollen som gründer i dans i Mosjøen og områdene rundt, med Ann-Karin Bodøgaard i Bodø, Merete Ytterstad i Harstad. Kontakt med nordnorske kollegaer gjennom kurs i landsdelen, stiftet Nordnorsk Ballettforum, (Forum for nordnorske Dansekunstnere) i 1989. Diskusjoner med Ballettforbundet (NoDa) om retten til å være fagforening. Møter med kollegaer på Festspillene i Nord-Norge, forestillinger med danseteateret på Festspillene, bl.a. "Kjolen som ingen ville ha".
- 00:26:30 Om mottakelse av forestillinger, turné støttet av Norsk Amatørteaterråd, besøk på Musikk-teaterfestival i Torneå. Minneturné for Trygve Hoff, (som mottok Nordland Fylkes Kulturpris post mortem) med danseteateret i Beograd i 1989. Nordnorske mytefortellinger i form av dans som representerte norsk kultur. Om (manglende) finansiering av turneer, (elev)arbeid uten lønn.

- 00:31:40 Adas dansestudio i Mosjøen, ca 300 elever (få gutter) pr. år 1982-1997, fikk oppleve å lære dans og danseglede gjennom sine elever. Rekrutterte 10-15 profesjonelle utøvere, som startet karrieren på dansestudioet.
- 00:33:50 Profesjonelle koreografioppdrag, "Peter og ulven" fra Musikk i Nordland. Forestilling om aluminium (1989). Kongeparets signingsferd, "Hav" med elever fra dansestudioet, også vist i Oslo konserthus som kulturelt innslag. Forestilling om veveriets utvikling gjennom 40 år. Mosjøen danse teater fikk svingt seg, mange oppdrag og samarbeid med festivaler og jubileer.
- 00:39:00 Om mottakelse av forestillinger, gjennomgående positiv kritikk, formidlingsglede og -nytte som viktig motivasjon. Om gruppa og Ada som praktisk administrativ/kunstnerisk leder, skapende som hovedoppgave. Om kritikk av Ida Lou Larsen som poengterte glemte kostyme/element.
- 00:43:30 Adas bidrag til Mosjøen, Vefsn kommunes kulturpris i 1988, stor anerkjennelse med overrekkelse fra ordfører som hadde vært skeptisk. Mottok Nordland fylkes kulturpris, "Ei lita jente gjømmes seg" mottok prisen Kanalgull i 1990.
- 00:45:50 Om omleggingen av Adas dansestudio ved hjelp av kommunen i 1997, fikk liten administrativ stilling på Kulturskolen med lav lønn, ingen uttelling for ansiennitet. Vendepunkt i karrieren med jobb ved Sydsamisk teater.
- 00:50:00 Tre sørsamiske kulturskoler samarbeidet om dans for samiske barn, et samarbeid med Frode Fjellheim som berget sørsamisk joik med forestilling i Tärnaby. Hvordan joik uten taktinndeling og dans kan forenes gjennom "joikerisk" bevegelser, hentet fra samisk håndverk. Har spesialisert denne metodikken og intervjuet utallige joikere siden.
- 00:54:25 Om mottakelse av joik og dans på turné i hele Sapmi over to år, med musikere (Halvor Skjeldrup, scene og lys) i samarbeid med Samerådet, finansiert gjennom tigging, søking og oppkjøp. Fikk turnépott av Norsk Kulturråd, men var da ikke rutinerte nok til å søke om penger.
- 00:58:00 Om klassisk dans som grunnlag for dans og kroppen som instrument, teknikk for formidlingens skyld med utgangspunkt i hver enkelt danser. Klassisk dans som mer folkelig, men også innholdsløs i dag.
- 01:01:00 Om motivasjon for å skape dans, bilder i hodet, fortellerlyst, om myter som inspirasjonskilde, universelle fortellinger fra egne kulturer, eksotifisering av det samiske og nordnorske, det sjablongmessige, som må brytes ned, om noe annet bygges opp som resultat, må andre vurdere.
- 01:04:45 Om forholdet danser/koreograf, maktforhold og endringer i perioden, danseren som uvurderlig medskapere i samhandling, om å leke fram dans.

- 01:07:15 Om å virke som dansekunstner i Mosjøen og blikket på scenisk dans i andre land, inspirasjon fra Odinteatret, ikke-vestlige uttrykk, om øst-vestlig orientering i Sapmi og Barentsregionen.
- 01:11:45 Om danseteater som egen uttrykksform, tekst og dans for å formidle innhold, teaterets virkemidler som foretrukne. Mellomfag i dramaturgi (1993-1996) om dans i en kultur uten dans, behovet for et samisk teater.
- 01:13:45 Om å være en kulturpolitisk aktør som dansepioner i Nordnorge med synliggjøring av kulturpolitikk som agenda. Om å være politisk dansekunstner før og nå. Fornøyd med å ha bidratt til å sette dans på Nordnorge-kartet.
- 01:17:15 Overlevd økonomisk gjennom ekteskap, undervisning på VGS og garantiinntekt fra 2005 som gir mulighet til å forske på eget materiale. Ikke fet av dans. Ser på seg selv gründer: Først tilby dans til nordnorske barn og deretter samiske barn og formidle dans til begge kulturene.
- 01:20:20 Initiativ til nasjonal dansefestival "Bevegelse i Nord", alle dansestiler representert, søkte tilskudd fra sentralt hold, med avslag pga lokalt preg. Eksempel på typisk sentralt perspektiv av at kultur i periferien er (for) lokal. Å kjempe for dans og deretter dessuten måtte kjempe for sin lokale plassering gir fändenivoldsk holdning.